

TANGAZO LA SERIKALI NA. 28 la tarehe 15/12/2023

SHERIA YA FEDHA ZA SERIKALI ZA MITAA
(SURA YA 290)

SHERIA NDOGO

(Zimetengenezwa chini ya vifungu vya 7(1) na 16(1))

SHERIA NDOGO YA ADA NA USHURU YA HALMSHAURI YA WILAYA YA GEITA YA
MWAKA 2023

- Jina 1. Sheria Ndogo hii itajulikana kama Sheria Ndogo ya Ada na Ushuru ya Halmshauri ya Wilaya ya Geita ya Mwaka 2023.
- Matumizi 2. Sheria Ndogo hii itatumika katika eneo lote la Halmshauri ya Wilaya ya Geita.
- Tafsiri 3. Katika Sheria Ndogo hii, isipokuwa kama muktadha utahitaji vinginevyo-
“ada” maana yake ni malipo yanayolipwa kwa Halmshauri kwa ajili ya vibali au leseni mbalimbali zitolewazo na Halmshauri;
“afisa mwidhiniwa” maana yake ni Afisa yeyote aliyeteuliwa na Mkurugenzi kwa lengo la kusimamia utekelezaji wa Sheria Ndogo hii;
“bidhaa” maana yake ni kitu chochote kinachouzwa sokoni, gulioni, mnadani, dukani au sehemu nyingine yoyote iliyoruhusiwa;
“CIP” au “Carbon in Pulp” maana yake ni mtambo wa kuchenjulia dhahabu ulioboreshwa zaidi ya skimu ya uchenjuaji unaotumika kuchenjulia dhahabu/madini kutoka katika udongo wenye kudhaniwa kuwa na dhahabu ambao huwekwa kwenye matenki kuchanganywa na maji, chokaa, na sumu sayanaiidi;
“chombo cha Usafiri” maana yake ni gari la abiria, gari la mizigo, bajaji na pikipiki;

- “mtambo wa kuchenjua” maana yake ni mtambo wa kuchemshia na kuchomea carbon yenye elementi za dhahabu ili kutenganisha dhahabu na carbon;
- “gulio” maana yake ni eneo maalum lililotengwa na Halmashauri kwa ajili ya wafanya biasahara, kununua au kuuza mazao ya chakula na biashara au bidhaa za viwandani;
- “Halmashauri” maana yake ni Halmshauri ya Wilaya ya Geita;
- “huduma” maana yake ni shughuli zote zitolewazo na Halmashauri au na mtu mwingine yoyote, ambazo zinapaswa kulipiwa ada au ushuru kwa mujibu wa sheria ndogo hizi;
- “karasha” ni mashine au mtambo wa kusaga mawe unaotumiwa na wachimbaji wadogo ili kupata unga wa madini unaopelekwa katika mwalo au skimu za uchenjuaji ili kukamata dhahabu kwa kutumia madini ya zebaki au carbon;
- “kibali” maana yake ni idhini au ruhusa ya maandishi inayotolewa na Halmashauri;
- “kiwanda” maana yake ni mitambo au mashine zinazofanya kazi ya kuzalisha bidhaa mbalimbali;
- “machinjio” maana yake ni sehemu iliyotengwa na Halmashauri kwa ajili ya kuchinjia wanyama na kuanika ngozi;
- “madini ya ujenzi” maana yake ni tarazo, moramu, udongo, kifusi, kokoto, mawe, mchanga, chokaa na madini mengine yanayotumika katika ujenzi;
- “maegesho” maana yake ni sehemu yoyote iliyotengwa na Halmashauri kwa ajili ya kuegesha chombo cha usafiri kwa muda;
- “Mazao” maana yake ni mazao yote yanayotokana na shughuli za kilimo;
- “mifugo” maana yake itajumuisha ng’ombe, mbuzi, kondoo, kuku na aina yoyote ya viumbe ambao kwa kawaida hufugwa na binadamu katika eneo la Halmashauri;
- “Mkurugenzi” maana yake ni Mkurugenzi wa Halmashauri ya Wilaya ya Geita au Afisa yeyote aliyeteuliwa kutekeleza majukumu ya Mkurugenzi;
- “mhudumu” maana yake ni mtu anayehudumia wateja katika baa, hoteli, mgahawa,, mama lishe au baba lishe;

- “mnada” maana yake ni eneo maalum lililotengwa na Halmashauri kwa ajili ya wafanya biasahara, kununua au kuuza mazao ya chakula na biashara au bidhaa za viwandani;
- “mchanga wenye madini” maana yake mchanga, kokoto, mawe, changarawe, udongo au kitu chochote kinachodhaniwa kuwa na mchanganyiko wa madini ya dhahabu au aina nyingine ya madini;
- “mwalo” maana yake ni miundo mbinu ya wachimbaji wadogo ya kukamatia dhahabu kwa kutumia madini ya zebaki ambayo hujengwa kwa saruji, kuzungushiwa mfereji wenye nailoni na kuwekewa uzio madhubuti ili kuzuia uchafuzi wa mazingira;
- “Skimu ya uchenjuaji” au “Vat Leaching plant” maana yake ni kiwanda cha kukamata dhahabu kwa kutumia madini ya carbon kutoka katika udongo wenye kudhaniwa kuwa na dhahabu ambao huwekwa kwenye matenki kuchanganywa na maji, chokaa, na sumu sayanai;
- “soko” maana yake ni eneo au soko lililotengwa na linalomikiwa na Halmashauri kama soko;
- “stendi” maana yake ni eneo maalum lililotengwa au kujengwa na Halmashauri kwa ajili ya kupakia na kushusha abiria au mizigo hii itajumuisha pia kituo cha kupaki malori na vituo vingine vidogo vidogo vya kupakia na kushusha abiria vya Halmashauri;
- “uchenjuaji” maana yake ni mfumo wa kutenganisha dhahabu na mchanga, udongo na madini mengine;
- “usajili wa vyombo vya usafiri” maana yake ni utaratibu uliowekwa na Halmashauri wa kuorodhesha idadi ya vyombo vya usafiri;
- “ushuru” maana yake ni maana yake ni tozo inayotozwa na Halmashauri kwa shughuli au huduma mbalimbali zinazofanywa katika eneo la Halmashauri;
- “wakala” maana yake ni mtu binafsi, kikundi, taasisi au kampuni iliyoteuliwa kukusanya ada na ushuru kwa niaba ya Halmashauri chini ya Sheria Ndogo hii.

SEHEMU YA PILI
NAMNA YA KUKUSANYA ADA NA USHURU

- Ada na ushuru   4.-(1) Halmashauri itatoza ada na ushuru kwa ajili ya vibali, leseni na huduma mbalimbali zinazotolewa na Halmashauri kama ilivyoainishwa katika Jedwali la Kwanza.
(2) Ushuru unaotozwa chini ya Sheria Ndogo hizi utalipwa kwa Halmashauri au wakala wa Halmashauri kwa kadri Halmashauri itakavyoelekeza.
(3) Ada zinazotozwa chini ya Sheria Ndogo hizi zitalipwa kwa Halmashauri.
(4) Malipo ya ada au ushuru yatalipwa kabla au wakati wa kupokea huduma inayotozwa ada au ushuru chini ya Sheria Ndogo hizi.
(5) Halmashauri itafanya doria ya kudhibiti mianya ya ukwepaji wa ada au ushuru
- Wajibu wa kulipa ada na ushuru   5. Mtu anayestahili kulipa ada au ushuru kwa mujibu wa Sheria Ndogo hii atatakiwa kulipa ada au ushuru huo kwa kuzingatia viwango vilivyoainishwa katika Sheria Ndogo hii
- Muda wa kukusanya ada na ushuru   6.-(1) Muda wa kukusanya ada na ushuru utakuwa ni kuanzia Saa kumi na mbili kamili asubuhi hadi Saa kumi na mbili kamili jioni.
(2) Bila kujali masharti ya aya ndogo ya (1), Halmashauri au wakala kwa kibali maalum kutoka kwa Mkurugenzi, anaweza kukusanya ada au ushuru baada ya muda uliotajwa hapo juu.
(3) Malipo ya ada au ushuru yatafanyika kila siku au kwa mwezi au kwa namna yeyote itakayokubalika kulingana na makubaliano yatakayowekwa kati ya Halmashauri na mlipa ada au ushuru.
- Utoaji wa Stakabadhi za malipo   7.-(1) Ada au ushuru utakaotuzwa, utalipwa kwa Halmashauri au kwa Wakala ambaye atatoa stakabadhi ya kielektroniki kama kielelezo cha malipo yaliyofanyika.
(2) Utakuwa ni wajibu wa kila mlipa ada au ushuru kudai na kuhakiki stakabadhi ya malipo kulingana na kiasi cha fedha alicholipa.

(3) Utakuwa sio utetezi kwa mujibu wa Sheria Ndogo hii, mtu kudai kuwa amelipa ada au ushuru lakini hakupewa stakabadhi ya kielektroniki.

Ukusanyaji
wa
madeni

8.(1) Halmashauri inaweza kukusanya ushuru kwa njia ya Mahakama endapo mtu binafsi, kikundi, taasisi au kampuni itakuwa imeshindwa kulipa ada au ushuru kwa muda uliokubaliwa.

(2) Bila kuathiri masharti yaliyowekwa katika aya ndogo ya (1), Halmashauri inaweza kukusanya madeni ya ushuru kwa njia ya kukamata au kushikilia mali zinazohamishika za wadaiwa zenye thamani sawa na deni la ushuru pamoja na gharama za kukamata.

(3) Baada ya kipindi cha siku thelathini kupita tangu kukamatwa kwa mali za mdaiwa, Halmashauri itakuwa na mamlaka ya kuziua kwa njia ya mnada baada ya kupata idhini ya Mahakama.

(4) Pale ambapo mali zilizokamatwa zinaweza kuharibika kwa haraka, Halmashauri itakuwa na uwezo wa kuziua kabla hazijaharibika baada ya kupata idhini ya Mahakama.

(5) Bila kuathiri masharti yaliyoainishwa katika aya hii, Halmashauri kabla ya kuuza mali yoyote iliyokamatwa, itatoa taarifa ya siku saba kwa mdaiwa na umma juu ya kusudio la kuuza mali hizo.

(6) Halmashauri haitawajibika kwa hasara yoyote ile itakayotokea ama wakati wa kukusanya madeni au kwa mali itakayokamatwa na kushikiliwa na Halmashauri, isipokuwa kama hasara hiyo itakuwa imesababishwa na uzembe wa watumishi wa Halmashauri au Wakala

Usajili wa
mfanyabiash
ara

9. Mtu yeyote anayekusudia au anayefanya biashara na anamtaji zaidi ya Shilingi Milioni nne anatakiwa kusajiliwa na kuwa na leseni ya biashara kutoka Halmashauri.

Ushuru wa
nyumba za
kulala
wageni

10.-(1) Mmiliki wa nyumba ya kulala wageni anapaswa kulipa asilimia kumi ya mapato yaliyolipwa na mgeni aliyesajiliwa

(2) Mmiliki wa nyumba ya kulala wageni anapaswa kutunza kumbukumbu ya usajili wa wageni katika kitabu

maalumu cha kutunzia kumbukumbu kitolewacho na Halmashauri

(3) Mmiliki wa nyumba ya kulala wageni atawajibika kuwasilisha ushuru wa nyumba ya kulala wageni kila mwezi kwa Halmashauri ndani ya siku saba tangu kumalizika kwa mwezi wa malipo.

(4) Kila mgeni anapaswa kujisajili katika daftari la wageni lililotolewa na Halmashauri kwa ajili ya kumbukumbu.

Uteuzi wa wakala

11.-(1) Halmashauri itakuwa na mamlaka ya kuteua Wakala kwa mujibu wa Sheria Ndogo hii, kukusanya ada au ushuru kwa niaba yake.

(2) Wakala aliyeteuliwa kwa mujibu wa aya ndogo ya (1) atakuwa na wajibu wa-

(a) kukusanya na kupokea ada au ushuru kwa niaba ya Halmashauri katika eneo alilopangiwa na kwa viwango vilivyoidhinishwa katika Sheria Ndogo hii; na

(b) kukusanya ada au ushuru kwa kutumia mfumo wa kielektroniki na kuwasilisha makusanyo yote kwa kuzingatia masharti ya mkataba wa uwakala alioingia na Halmashauri.

Mamlaka ya afisa mwidhiniwa

12. Bila kuathiri masharti yaliyowekwa na Sheria Ndogo hii, afisa mwidhiniwa anaweza kuingia katika eneo, jengo au chombo cha usafiri kuanzia Saa kumi na mbili kamili asubuhi hadi Saa kumi na mbili kamili jioni kwa nia ya kukusanya ada au ushuru, kufanya tathmini au kufanya jambo lolote linalohusu ada, ushuru, leseni au kibali kwa mujibu wa Sheria Ndogo hii.

Ulipaji wa gharama za kuhifadhi mzigo au chombo kilichokamatwa

13. Halmashauri itatoza kiasi cha asilimia tano ya thamani ya chombo kilichobeba mzigo kwa kila siku kwa mzigo ulioshikiliwa baada ya kukamatwa ukisafirishwa bila ya kulipa ada au ushuru.

(2) Chombo au mzigo husika usipokuwa umelipiwa kwa muda wa siku saba Halmashauri itauza mzigo au chombo hicho kwa njia ya mnada ili kufidia gharama zake baada ya kupata kibali cha Mahakama.

Fidia

14. Mlipa ada au ushuru atakayekwepa kulipa ada au ushuru atalazimika kulipa gharama zitakazokuwa zimetumika na Halmashauri wakati wa kumkamata.

Makosa na
adhabu

15.-(1) Mtu yeyote atakuwa ametenda kosa endapo-

- (a) atashindwa kulipa ada au ushuru kwa mujibu wa Sheria Ndogo hii;
- (b) atamshawishi mtu au kundi la watu kukwepa au kukataa kulipa ada au ushuru;
- (c) atamzuia Mkurugenzi, afisa mwidhiniwa au wakala kutekeleza majukumu yake kwa mujibu wa Sheria Ndogo hii;
- (d) atatoa taarifa za uongo kwa Halmashauri au wakala kuhusu huduma zinazohitaji kulipiwa ada au ushuru;
- (e) atashindwa kuweka kumbukumbu, vitabu, hesabu, au maelezo yoyote yatakayohitajika na Halmashauri;
- (f) atashindwa, atadharau, atakaidi au kukataa kulipa ada au ushuru au kutekeleza agizo lolote alilopewa na Halmashauri kuhusiana na ulipaji wa ada au ushuru chini ya Sheria Ndogo hii;
- (g) atatengeneza, atatarisha, ataidhinisha kutengeneza au atatunza nyaraka za uongo kwa nia ya kujipatia manufaa yatokanayo na ukusanyaji wa ada au ushuru ndani ya Halmashauri;
- (h) atatumia chombo chochote cha usafiri, kusafirishia bidhaa ambayo haijalipiwa ushuru au ada;
- (i) atakusanya ada au ushuru bila kibali cha maandishi au mkataba kutoka Halmashauri;
- (j) atajaribu au atakusanya ada au ushuru kwa kiwango tofauti na kilichoainishwa katika Sheria Ndogo hii; au
- (k) atashindwa kutekeleza makubaliano yaliyomo katika mkataba kati yake na Halmashauri.

(2) Mtu atakayetiwa hatiani kwa kukiuka masharti ya Sheria Ndogo hii atatakiwa kulipa faini ya kiasi kisichopungua Shilingi laki mbili na kisichozidi Shilingi Milioni moja au kifungo kisichopungua miezi kumi na mbili

Sheria Ndogo ya Ada Na Ushuru ya Halmshauri ya Wilaya ya Geita
Tangazo La Serikali Na. 28 (Linaendelea)

---

na kisichozidi miezi ishirini na nne au adhabu zote kwa pamoja.

Kufifilisha
kosa

16. Mkurugenzi atakuwa na uwezo wa kufifilisha kosa kwa kumtoza mtu yeyote aliyetenda kosa kwa mujibu wa Sheria Ndogo hii kiasi cha Shilingi laki mbili endapo mkosaji atakiri kosa na kuwa tayari kujaza fomu maalum iliyoainishwa katika Jedwali la Pili na kulipa ada au ushuru anaodaiwa.

Kufutwa
kwa
TS Na. 301
la
Mwaka 2008

17. Sheria ndogo hii inafuta Sheria Ndogo ya Ada na Ushuru ya Halmshauri ya Wilaya ya Geita ya Mwaka 2008.

JEDWALI LA KWANZA

(Limetengenezwa chini ya aya ya 4(1))

SEHEMU YA KWANZA: USHURU WA MAZAO

Namba.	Aina ya mazao	Kiwango kwa Ushuru (Shilingi)
1.	Viazi	3% ya bei ya kununulia.
2.	Kabichi	3% ya bei ya kununulia.
3.	Karoti	3% ya bei ya kununulia.
4.	Matunda	3% ya bei ya kununulia.
5.	Vitunguu maji	3% ya bei ya kununulia.
6.	Nyanya	3% ya bei ya kununulia.
7.	Mchele	3% ya bei ya kununulia.
8.	Mahindi/alizeti/mtama/mpunga	3% ya bei ya kununulia.
9.	Pamba	3% ya bei ya kununulia.
10.	Zao jingine lolote linalolimwa au kuuzwa katika Halmashaur	3% ya bei ya kununulia.
11.	Pumba	3% ya bei ya kununulia.
12.	mashudu	3% ya bei ya kununulia.
13.	Kibali cha kununua mazao	50,000/= kwa Mwaka

SEHEMU YA PILI: ADA YA LESENI YA VYOMBO VYA USAFIRI

Namba.	Aina ya huduma	Ada ya usajili (Shilingi)
1.	Leseni ya Pikipiki ya kubeba abiria ya magurudumu mawili au matatu	Bei elekezi LATRA
2.	Leseni ya Teksi au Gari dogo la abiria	Bei elekezi LATRA

SEHEMU YA TATU: USHURU WA STENDI NA MAEGESHO KWA MAENEO YALIYOTENGWA KWA AJILI YA VYOMBO VYA USAFIRI AU BIASHARA

Namba.	Aina ya chombo cha usafiri	Kiwango cha Ushuru (Shilingi)
1.	Pikipiki iliyosajiliwa kwa biashara	500/= kwa siku
2.	Teksi	1000/= kwa siku
3.	Lori lenye uzito chini ya tani 7	1,500/= kwa siku
4.	Lori lenye uzito zaidi ya tani 7	2,500/= kwa siku.
5.	Magari mengine yasiyo ya biashara	500/= kwa siku.
6.	Ushuru wa kituo cha mabasi au stendi:	
	a) Basi kubwa la abiria zaidi ya 30	3,000/= kwa siku
	b) Basi kubwa la abiria 20-30	2,000/= kwa siku
	c) Basi dogo	1,000/= kwa siku
	d) Teksi	1000/= kwa siku
	e) Pikipiki	500/= kwa Siku

Sheria Ndogo ya Ada Na Ushuru ya Halmshauri ya Wilaya ya Geita
Tangazo La Serikali Na. 28 (Linaendelea)

	f) Bajaji	500/= kwa siku
	g) Gari nyingine	500/= kwa siku
	h) Mtu	200/= kwa mpito
7.	Ushuru wa maegesho ya vyombo vya majini kwa siku	
	a) Jahazi au ngama	3,000/=
	b) Mtumbwi wa injini	2,000/=
	c) Boti ya kawaida	2,000/=
	d) Meli au feri	5,000/=
8.	Ushuru wa vituo vya kuoshea magari	10,000/=
9.	Kupakia na kushusha mizigo kwenye gari lenye uwezo wa kubeba chini ya tani 7	5,000/=
10.	kupakia na kushusha mizigo kwenye gari lenye uwezo wa kubeba zaidi ya tani 7	10,000/=

SEHEMU YA NNE: ADA AU USHURU WA KUENDESHA SHUGHULI ZA
 UTAMADUNI AU MICHEZO AU BURUDANI

Namba.	Aina ya Huduma	Kiwango cha Ada au Ushuru (Shilingi)
1.	Kibali cha ngoma za jadi	20,000/= kwa siku
2.	Kibali cha kucheza disko au maonesho ya bendi au sanaa za maonesho	20,000/= kwa siku
3.	Kibali cha kucheza michezo ya bahati nasibu,	25,000/= kwa mwezi
4.	Play Station	80,000/= kwa Mwaka
5.	Mechi ya mpira katika kiwanja cha Halmshauri au binafsi	20,000/= kwa siku
6.	pool table	80,000/= kwa Mwaka
7.	Kibali cha mechi ya mpira	5,000/= kwa kila mechi
8.	Mashine ya bonanza au Spot betting (slot machine)	80,000/= kwa mwezi kwa kila mashine
9.	Bonanza	40,000/= kwa siku
10.	Kibali cha uganga wa jadi	40,000/= kwa Mwaka
11.	Burudani za Taasisi au Kampuni	20,000/= kwa tukio
12.	Matangazo	40,000/= kwa siku
13.	Sherehe	20,000/= kwa siku
14.	Biashara ya muziki wa kompyuta	20,000/= kwa Mwaka
15.	Kumbi ya video au kibanda umiza	40,000/= kwa Mwaka
16.	Ushuru wa upambaji kumbi za sherehe na mikutano	10,000/= hadi 20,000/= kwa siku/tukio
17.	Kibali cha muziki Baa	80,000/= kwa Mwaka
18.	Kuendesha ligi	50,000/= kwa ligi
19.	Duka la kazi za sanaa	20,000/= kwa Mwaka
20.	Marathoni	50,000/= kwa tukio
21.	Ushuru wa MC au DJ au Video Shooter	10,000/= Kwa siku
22.	Kituo cha mazoezi ya viungo	50,000/= kwa Mwaka

Sheria Ndogo ya Ada Na Ushuru ya Halmshauri ya Wilaya ya Geita
Tangazo La Serikali Na. 28 (Linaendelea)

SEHEMU YA TANO: USHURU WA HUDUMA YA MACHINJIO, UKAGUZI WA
 NYAMA NA MABUCHA

Namba.	Aina ya Huduma	Kiwango cha Ushuru (Shilingi)
1.	ukaguzi wa nyama kwa kila ng'ombe atakayechinjwa	5,000
2.	kuchinja mnyama kwa kila ng'ombe atakayechinjwa	5,000
3.	Kuchinja na kukaguzi nyama kwa kila kondoo au mbuzi atakayechinjwa	3,000/=
4.	Kuchinja mnyama kwa kila nguruwe.	5,000/=
5.	Ushuru wa kulaza ng'ombe machinjioni	3,000/= kwa siku kwa kila mmoja
6.	kulaza mbuzi machinjioni	1000/= kwa siku kwa kila mmoja
7.	kulaza kondoo machinjioni	500/= kwa siku kwa kila mmoja
8.	Bucha ya Ng'ombe au Mbuzi au Nguruwe au Kondoo	50,000/= kwa Mwaka
9.	kuchanja mifugo	Kama itakavyopangwa na Serikali

SEHEMU YA SITA: USHURU WA MINADA YA MIFUGO NA MAZAO YA
 MIFUGO

(Ulipwe na mnunuzi)

Namba.	Aina ya Mfugo au zao	Kiwango cha Ushuru (Shilingi)
1.	Ng'ombe	5000/= kwa kila mmoja
2.	Mbuzi au Kondoo,	1,500/= kwa kila mmoja
3.	Kuku au kanga au bata	3,000/= kwa kila tenga lenye kubeba 10-20
4.	Kuku au kanga au bata	4,000/= kwa kila tenga lenye 21-30
5.	Punda	3,000/=
6.	Mikokoteni ya wanyama kazi	20,000 kwa Mwaka
7.	Ngozi za ng'ombe (1 hadi 50) kwa ajili ya biashara	5,000/=
7.	Ngozi za ng'ombe (51 hadi 100)	10,000/=
8.	Ngozi za ng'ombe (101 na zaidi)	15,000/=
9.	Ngozi za mbuzi au kondoo (1 hadi 50)	2,500/=
10.	Ngozi za mbuzi au kondoo (51 hadi 100)	5,000/=
11.	Ngozi za mbuzi au kondoo (101 na zaidi)	7,500/=
12.	Kusajili mkokoteni wa biashara	30,000/= kwa Mwaka

Sheria Ndogo ya Ada Na Ushuru ya Halmshauri ya Wilaya ya Geita
Tangazo La Serikali Na. 28 (Linaendelea)

SEHEMU YA SABA: USHURU WA SAMAKI AU DAGAA MAZAO YAKE

Namba.	Aina ya Samaki au Dagaa au Zao	Kiwango cha Ushuru (Shilingi)
1.	Samaki	100/= kwa kilo
2.	Dagaa	2,000 kwa gunia
3.	Mabondo	2% ya bei ya soko
4.	Furu	2,000 kwa gunia

SEHEMU YA NANE: ADA YA KUKODI MALI ZA HALMASHAURI

Namba.	Aina ya huduma	Kiwango kwa Ada (Shilingi)
1.	Kukodi ukumbi wa Halmashauri kwa ajili ya vikao, mikutano na sherehe	100,000/= hadi 1,000,000/= kwa siku
2.	Kukodi viti vya Halmashauri	500/= kwa kiti kimoja kwa siku
3.	Mitambo (Grader, scavetor, roller, Trekta, lori, vifaa vya Upimaji na kadhhalika)	50,000/= hadi 2,000,000 kwa siku
4.	Kukodi vipaza sauti na matarumbeta	100,000/= kwa siku
5.	Kutumia uwanja wa michezo kwa shughuli za biashara	20,000/= kwa siku
6.	Kusoma nyaraka za wazi za Halmashauri	500/= kwa siku
7.	Kutumia maktaba ya Halmashauri	500/= kwa siku

SEHEMU YA TISA: ADA YA PANGO LA VIBANDA VYA BIASHARA AU NYUMBA AU OFISI ZA HALMASHAURI

Namba.	Aina Huduma	Kiwango cha Ada (Shilingi)
1.	Vibanda vinavyozunguka stendi au soko na sehemu nyingine	Zitapangwa kutokana na bei ya Soko.
2.	Nyumba za Halmashauri	a) Grade A 150,000/= b) Grade B 80,000/= c) Grade C 20,000/=
3.	Ofisi za Halmashauri	Zitapangwa kutokana na bei ya Soko.

SEHEMU YA KUMI: USHURU WA SHUGHULI ZA MADINI

Namba.	Aina ya Shughuli	Kiwango cha Ushuru (Shilingi)
1.	Mchanga au mawe ya madini kwenye kiroba chenye ujazo wa kilo 50 unaosafirishwa nje ya eneo la Uchimbaji/leseni	1,000/= kwa kila mfuko
2.	kila karasha	10,000/= kwa mwezi
3.	kila mwalo	10,000/= kila mwezi
4.	mfuko wa mchanga au mawe ya madini kwenye kiroba chenye uzito wa kilo 50 kutoka katika eneo	2,000/= kwa kila mfuko

Sheria Ndogo ya Ada Na Ushuru ya Halmshauri ya Wilaya ya Geita
Tangazo La Serikali Na. 28 (Linaendelea)

	la uchimbaji au eneo la leseni kwenda nje ya Halmshauri	
5.	Muuzaji wa marudio	5% ya bei ya kuuzia
6.	Makapi ya marudio	5% ya bei ya kuuzia
7.	Mpangishaji wa PML na mashamba	5% ya bei ya kupangishia
8.	VAT leaching Plant	50,000/= kwa mwezi
9.	Elution Plant	60,000/=kila column (tenki lenye Carbon)
10.	Wenye leseni za madini wanapaswa kuwajibika kwa jamii (CSR)	Kiasi kisichopungua 1% ya mapato yake kwa Mwaka
11.	Usafirishaji wa mchanga wenye madini (marudio)	
	a) Uzito wa tani 1 – 9	21,000/=
	b) Uzito wa tani 10 – 15	30,000/=

SEHEMU YA KUMI NA MOJA: USHURU WA MAGARI YANAYOINGIA KATIKA GULIO, SOKO AU MNADA

Namba.	Aina ya gari	Kiwango cha Ushuru (Shilingi)
1.	Gari la mizigo lisilozidi M ³ 3	1,000/= kwa siku
2.	Gari la mizigo linalozidi M ³ 3	2,000/= kwa siku
3.	Magari mengine	500/= kwa kila moja kwa siku
4.	Kibali cha kununua na kusafirisha vyuma chakavu au plastiki	10,000 kwa mwezi

SEHEMU YA KUMI NA MBILI: ADA YA UKAGUZI WA RAMANI YA UJENZI

Namba.	Ukubwa wa eneo	Kiwango cha Ada (Shilingi)
1	0 hadi 50m ²	10,000/=
2	51 hadi 100m ²	20,000/=
3	101 hadi 150m ²	40,000/=
4	151 hadi 200m ²	50,000/=
5	201 hadi 250m ²	75,000/=
6	251 m ² na zaidi	200,000/=

SEHEMU YA KUMI NA TATU: ADA YA VIBALI VYA UJENZI NA URASIMISHAJI WA VIWANJA

Namba.	Aina ya Jengo au Kiwanja	Kiwango cha Ada kwa kibali (Shilingi)
1.	Kiwanja cha Makazi	25,000/=
2.	Kiwanja cha biashara	50,000/=
3.	Gorofa 1	200,000/=

Sheria Ndogo ya Ada Na Ushuru ya Halmshauri ya Wilaya ya Geita

Tangazo La Serikali Na. 28 (Linaendelea)

4.	Kiwanda au bohari au ghala	200,000/=
5.	kukagua kiwanjachenye ujazo mdogo	10,000/=
6.	Kiwanja cha Biashara na makazi	70,000/=
7.	kukagua kiwanja chenye ujazo wa kati	20,000/=
8.	kukagua kiwanja chenye ujazo mkubwa	50,000/=
	kukagua kiwanja kikubwa zaidi	70,000/=
9.	kubadili matumizi ya jengo	Inategemea aina ya jengo
10.	kuzungusha mabati wakati wa kujenga	500/= kwa mita moja
11.	maombi ya kiwanja	20,000/= kwa fomu
12.	ujenzi wa mnara wa simu	300,000/=
13.	mnara wa simu wenye booster	2,500,000/= kwa Mwaka
14.	mnara wa simu usio na booster	2,000,000/= kwa Mwaka
15.	ujenzi wa Ukumbi wa sinema au mpira au starehe	150,000/=
16.	ujenzi wa uzio	30,000/=
17.	ujenzi wa taasisi mbalimbali ambazo sio ghorofa	150,000/=
18.	ujenzi wa kiwanda kikubwa	500,000/=
19.	ujenzi wa Kiwanda cha kati au kidogo	100,000/=
20.	ujenzi wa skimu ya uchenjuaji	100,000/=
21.	ujenzi wa ghala au bohari	100,000/=
22.	ujenzi wa jengo ambalo halijatajwa pamoja na marekebisho ya ujenzi	Inategemeana na aina ya jengo
23.	Nukuu ya bei kwa kila fomu	5,000/=
24.	ujenzi wa mwalo	50,000/=
25.	kusimika karasha	50,000/=
26.	ghala la kuhifadhia nafaka	50,000/= kwa Mwaka
27.	ukaguzi wa mazingira ya ujenzi wa skimu ya uchenjuaji, Ilussion na CIP	200,000/=
28.	kufanya ukaguzi wa mazingira ya eneo la ujenzi wa mwalo au karasha	50,000/=
29.	Kila ghorofa inayoongezeka kutoka ghorofa ya 1	100,000/=
30.	kubadilisha matumizi ya ardhi kutoka makazi kwenda biashara	50,000/=
31.	kubadilisha matumizi ya ardhi ya Makazi kwenda viwanda	100,000/=
32.	kubadilisha matumizi ya ardhi ya biashara kwenda makazi	40,000/=
33.	kubadilisha matumizi ya ardhi ya Makazi au biashara au viwanda kwenda matumizi mengine	100,000/=
34.	urasimishaji	100,000/= kwa kila kiwanja isizidi 150,000/=
35.	Kuzingira eneo au Jukwaa	1,000/=kwa mita

Sheria Ndogo ya Ada Na Ushuru ya Halmshauri ya Wilaya ya Geita
Tangazo La Serikali Na. 28 (Linaendelea)

36.	Kodi ya jengo la kawaida	10,000/= kwa kila jengo kwa Mwaka
37.	Kodi ya ghorofa	20,000/= kwa kila sakafu kwa Mwaka

SEHEMU YA KUMI NA NNE: USHURU WA MAZAO YA MISITU YA
 HALMASHAURI.

Namba.	Aina ya zao	Kiwango cha Ushuru (Shilingi)
1.	Gunia la mkaa	5% ya bei kwa kila gunia
2.	Nguzo za miti	500/=
3.	Lita 20 ya Asali	2,000/=
4.	Nta Kilo 1	100/=
5.	Gogo	2,000/=
6.	Fito M ³ 1	6,500/=
7.	mbao moja	350/=
8.	Banzi	200/=
9.	Kuni ujazo wa M ³ 1	6,500/=
	Kitanda cha mti wa kupandwa	10,000/=
	Meza	5,000/=
	Kiti	2,000/-
	Flemu au topu za milango	10,000/=

SEHEMU YA KUMI NA TANO: USHURU YA MATANGAZO AU MABANGO
 KWA MWAKA

Namb	Aina ya Matangazo au Mabango	Kiwango cha Ushuru(Shilingi)
a.		
1.	Bango lisilo na mwanga	15,000/= kwa futi ya mraba
2.	Bango lenye mwanga	18,000/= kwa futi ya mraba
3.	Bango kwenye kuta	10,000/= kwa futi ya mraba
4.	Bango la kielektroniki	20,000/= kwa futi ya mraba
5.	Gari la matangazo	10,000/= kwa futi moja ya mraba
6.	Matangazo kwenye kituo cha mauzo:	10,000/= kwa futi moja ya mraba
	i. Bango lisilo na mwanga	20,000/= kwa futi moja ya mraba
	ii. Bango lenye mwanga	
7.	Tangazo la bango linaloelekeza sehemu ya huduma ya kijamii inayopatikana katika Shule au Zahanati au Hospitali au sehemu nyingine	Hakuna Ushuru

—————
JEDWALI LA PILI
—————

(Limetengenezwa chini ya aya ya 16)

HATI YA KUFIFILISHA KOSA

Mimi .....nakiri kwa hiari yangu mimi mwenyewe mbele ya..... ambaye ni Mkurugenzi wa Halmashauri ya Wilaya ya Geita kwamba Tarehe .....ya Mwezi ..... Mwaka..... nilitenda kosa kwa kukiuka masharti ya aya ya .....ya Sheria Ndogo ya Ada na Ushuru ya Halmashauri ya Wilaya ya Geita ya Mwaka 2023.

Kwa Mamlaka aliyopewa Mkurugenzi wa Halmashauri niko tayari kulipa kiasi cha Shilingi..... badala ya kushtakiwa Mahakamani.

NATHIBITISHA KWAMBA MAELEZO HAPO JUU NI YA KWELI NA NIMEYATOA MIMI MWENYEWEE KWA HIARI YANGU KADRI YA UFAHAMU WANGU.

Leo Tarehe .....ya Mwezi .....Mwaka .....

Jina: .....

Saini: .....

MBELE YA:

Jina.....

Wadhifa: .....

Saini: .....

Tarehe: .....

Sheria Ndogo ya Ada Na Ushuru ya Halmshauri ya Wilaya ya Geita
Tangazo La Serikali Na. 28 (Linaendelea)

Lakiri la Halmshauri ya Geita imegongwa kwenye sheria Ndogo hizi kufutia azimio lililopitishwa katikak Mkutano wa Baraza la Madiwani Halmshauri ya Wilaya ya Geita uliofanyika Tarehe 4/5/2023 na Kushudiwa Lakiri hiyo ikigongwa mbele ya :-

KARIA R. MAGARO
Mkurugenzi Mtendaji (W)
Halmshauri ya Wilaya ya Geita

CHARLES K. MABEYO
Mwenyekiti
Halmshauri ya Wilaya ya Geita

Dodoma,
31 Oktoba, 2023

NAKUBALI,

MOHAMED OMARI MCHENGERWA (MB)
Waziri wa Nchi – Ofisi ya Rais,
(Tawala za Mikoa na Serikali za Mitaa)